

gaa frem ad den Vej, som Alle erkjendte for at være rigtig. Vi fortsatte ad samme Vej i vor første Toldbløvsforhandling 1873—74. Fjender og Krieger vedkjendte sig affurat det samme Standpunkt, og det er ikke ubekjendt, at Folkethinget stod endnu skarpere lige overfor disse Forhold, end Rigsraadet havde staaet i 1858 til det daværende Regjeringsforslag, idet Folkethinget krævede hurtigt Fremfærdigt paa samme Vej i Retning af Betyttelse og Toldindskrænkning. Den nuværende høitærede Finantsminister forelagde det første samlede Toldlovsforslag i 1881 for Landsthinget, og han hylbede den Gang endnu i alt Fald tilsyneladende samme Tanke og Betragtning, men han tilføjede en Sætning, som jeg skal tillade mig at citere. Ved Fremfættelsen af Toldlovsforlaget (Landsthingstidenden for 1881—82, Spalte 93) udtalte han nemlig: „Endnu maa jeg fremhæve som et væsentligt Formaal for mig ved en Revision af de gjældende Toldbestemmelser det, at man ikke formindsker den nu faktisk bestaaende Betyttelse for vor egen Industri, for vort eget Haandværk, altsaa baade den større og den mindre Produktionsvirksomhed saaledes, at de paa Grund af nye Toldbestemmelser blive satte ude af Stand til at kunne konkurrere paa vort indenlandske Marked med fremmede Varer.“ Der laa altsaa den Gang, i 1881, i Finantsministerens Næring Antydning af, at han var tilbøielig til at fravige den Bane, hvori vi vare førte ved Forholdene, men ikke videre, og han erkjendte Nødvendigheden af en hensigtsmæssig Indskrænkning af Betyttelse, blot at den ikke turde gaa saa vidt, at den umuliggjorde Konkurrence paa vort indenlandske Marked med fremmede Varer. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at samtidig er der foregaaet en noget tilsvarende Udvikling i Folkethingets Betragtning og Opfattelse; Folkethinget, der i 1871—73 var en stærk Modstander af Betyttelsestold paa de allerfleste Punkter og havde fremsat temmelig vidtgaaende Forslag i den Retning, har i Aarenes Løb erkjendt, at der i Diebliffet var en Strømning oppe, der førte i en nogen anden Retning, og at det derfor vilde være hensigtsmæssigt at stille denne Strid i Bero, indtil Opfattelserne havde klareret sig, indtil de uklare Forestillinger vare forbundne, saa vi kunde bygge paa sundt

Grundlag og sikker Princippe. Det seneste Grundlag for Folkethingets Stade kan siges i alt Væsentligt at indskrænke Betyttelsesstatserne saaledes, at Indskrænkningen kom til at svare til den Lettelse, som Industrien fik ved Fritagelse og Lettelse i Told paa Raafkoffer. Naar man betragter de seneste Forslag fra Folkethingets Side, tror jeg ikke, at jeg tager feil, naar jeg opfatter Forholdet saaledes — det ubelikker ikke, at der enkelte Steder er saa stærk Betyttelse, at den let kan indskrænkes — jeg tror ikke at tage feil ved at sige dette, at den store Strid har man for Diebliffet søgt at stille noget i Bero, lade Videnskaberne hvile, for at vi ad andre Veie, gjennem Skattelettelser, kunne naae til en Tol-reform. Vi ere ved et saa brændende Spørgsmaal som dette om Betyttelse altsaa naaede til — som jeg haaber — en foreløbig Vaabensstilstand; jeg vil ikke sige Fred, og jeg vil udtale, at jeg under alle vore hæftige politiske Kampe anser det for at være en lykkelig Tilstand her i Landet, at vi, medens de i andre Lande kæmpe rasende om disse Spørgsmaal, have drevet det til at kunne naae i alt Fald foreløbig Forstaaelse blandt Samfundsklasserne indbyrdes, saa at vi ville lade dette Spørgsmaal i alt Fald foreløbig hvile.

Den nuværende Regjering har ikke kunnet berolige sig ved, at der i alt Fald paa eet Samfundsomraade skulde herske Fred. Netop i det Dieblit, da Folkethinget har viist faktisk Smødelommen og ikke har stillet yderligere Forslag ganske væsentlig i den Henseende, fremkommer der nu fra Regjeringens Side et Forslag om at slaa ind paa et Betyttelses-system, og det paa et af de hvad jeg vilde kalde allerfarligste Punkter, idet den høitærede Finantsminister ved sin Fremfættelse af Lovforlaget har vedkjendt sig at betegne det som en for Landet kostbar Doktrin, at man ikke maa lægge Betyttelsestold paa Livets fornemste Fornødenheds-gjenstande. For ikke at lægge den høitærede Finantsminister Ord i Munden, som han ikke har brugt, skal jeg tillade mig at citere hans egne Ord. Han ansaa saadanne Bestemmelser for nødvendige her ligesom i andre Lande, „naar man ikke vil komme til at bøde usforholdsmæssigt for Fastholdelsen af den Doktrin, at man ikke maa indføre nogen Toldafgift paa